

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/644

K A R A R

Cumhurbaşkanının 10.03.2023 tarihli ve 2023/121 sayılı Kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin yenilenmesine karar verilmiş olup, anılan Karar Resmî Gazete'nin 10.03.2023 tarihli ve 32128 Mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Kurulumuzun 10.03.2023 tarihli ve 2023/90 sayılı Kararıyla, birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı Seçiminin ikinci oylamaya kalması durumunda 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir.

6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'nun 13'üncü maddesi ile 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanun'un 52, 53, 54 ve 55'inci maddelerinde yer alan radyo ve televizyonda propaganda usullerinin tespiti amacıyla, Cumhurbaşkanlığı adaylarının radyo ve televizyonda yapacakları propaganda konularının ve görüntülü propagandaların gün ve yayın saatlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi için hazırlanan karar tasarı Kurulumuza sunulmuş olmakla, konu incelendi.

GEREK GÖRÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ikinci oylamaya kalması durumunda 28 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçiminde, 6271 sayılı Kanun'da seçime katılacak Cumhurbaşkanlığı adaylarının radyo ve televizyonda propaganda yapmalarına ilişkin açık bir düzenleme bulunmamakta ise de; anılan Kanun'un 13'üncü maddesinde propaganda ve yapılacak işlemler için yer verilmesi ve maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında 298 sayılı Kanun hükümlerinin kıyasen uygulanacağı göz önüne alındığında, seçime katılacak Cumhurbaşkanlığı adayları radyo ve televizyonda propaganda yapabilecektir.

298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesi hükmü esas alınarak;

Cumhurbaşkanlığı seçiminde radyo ve televizyonda propaganda yapacak Cumhurbaşkanlığı adaylarına;

Kendilerini tanıtmak, programlarını ve yapacakları işleri anlatmak için ilk gün 10, son gün 10 dakikayı geçmemek üzere iki defa konuşma hakkı verilir.

Cumhurbaşkanlığı adayları, propaganda sürelerinin yarısını başlamak üzere propagandalarını görüntülü olarak da verebilirler. Görüntülü propagandalar TRT'de hazırlanır. Görüntülü propagandalarda Cumhurbaşkanlığı adayları yaptıkları ve yapacakları işleri anlatırlar. Bu propagandalarda suç teşkil edecek görüntülere yer verilemez. Cumhurbaşkanlığı adaylarının bu propagandaları bir defada iki dakikadan az olamayacağı gibi bir günde toplam süresi on dakikayı geçemez. Cumhurbaşkanlığı adayları propaganda haklarını TRT'nin birden fazla kanalına da kullanabilirler. Yüksek Seçim Kurulu, TRT imkânlarına göre bu görüntülerin hangi süre içinde TRT'ye teslim edileceğini ve TRT'deki gösterilme zamanlarını tanzim eder. Bu görüntülerde suç teşkil eden bir husus bulunduğu takdirde Yüksek Seçim Kurulu bunların yayınına izin vermez.

Cumhurbaşkanlığı adayları radyo ve televizyon konularında seçim beyannamelerini izah ederler.

Radyo ve televizyon konuları Türkiye'deki bütün radyo ve televizyon postaları ile aynı zamanda yayınlanır.

Radyo ve televizyonda, yayınlanacak propaganda konularının hangi gün hangi saatte yapılacağı, TRT tarafından haber yayınları sırasında, önceden duyurulur.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/644

Radyo ve televizyonda yapılacak propaganda yayınlarının, tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılması, Yüksek Seçim Kurulu ile TRT tarafından sağlanır.

Seçime katılan Cumhurbaşkanı adayları yayınlanacak propaganda konularında Türk Bayrağı ile konu yapılmaması, iktidarda hiçbir görüntüye yer verilmez. Konu macıllar, ceket giymek ve kravat takmak zorundadırlar.

Özel radyo ve televizyonlarda Cumhurbaşkanı adaylarının propaganda konularını TRT'de uygulanan usul ve esaslara göre yapılır. Bu yayınlardan ulusal nitelikte olanlar Yüksek Seçim Kurulunca, yerel nitelikte olanlar ise İl Seçim Kurullarınca tanzim ve denetlenir. Bu hükümler dışında propogandaya ilişkin yayın yapılamaz. Bu hükme aykırı davranışlar hakkında 298 sayılı Kanun'un 151/2'nci maddesi hükmü uygulanır.

Radyo ve televizyonda propaganda konularına; 7 Mayıs 2023 Pazar günü başlanacak ve 13 Mayıs 2023 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, ikinci oylamaya kalması halinde 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı Seçiminde de, 24 Mayıs 2023 Çarşamba günü başlanacak ve 27 Mayıs 2023 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, ad çekmeyle belirlenecek gün ve saatlerde yapılmak üzere devam edilecektir.

14 Mayıs 2023 Pazar günü, ikinci oylamaya kalması halinde 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı seçimine katılacak adayların pusuladaki sıralamaya göre; Recep Tayyip ERDOĞAN, Muharrem NCE, Kemal KILIÇDAROĞLU ve Sinan OĞAN oldu u belirlenip, ilan edilmiştir.

Bu duruma göre Cumhurbaşkanı adaylarının 10'ar dakikalık iki konuşma hakkı bulunmaktadır.

298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesinde, Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyonda yapacakları propaganda "görüntülü" ve "görüntüsüz" olmak üzere ikiye ayrılmıştır, görüntüsüz propaganda "konuşma", "görüntülü propaganda" ise Cumhurbaşkanı adaylarının yaptıkları ve yapacakları icraatı görüntüye yer vermek suretiyle anlatmaları olarak tanımlanmıştır. Çerçeve yönünden farklı olmaları nedeniyle bu iki propaganda türü ayrı ilkelere başlanmıştır. 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi hükmü, aynı maddenin üçüncü ve devamı fıkraları ile 55'inci maddesi birlikte değerlendirildiğinde; Cumhurbaşkanı adayları ilk veya son gün propogandalarını görüntülü olarak yapabileceklerdir.

Yine; 298 sayılı Kanun'un 52'nci maddesinde görüntülerde suç teşkil eden bir husus bulunduğunda takdirde Yüksek Seçim Kurulunca bunların yayınına izin verilmeyeceği hükme başlanmıştır,

Aynı Kanun'un 55'inci maddesinde ise, radyo ve televizyon ile yapılacak konuşmalar, Yüksek Seçim Kurulunun görevlendireceği bir kurul üyesi huzurunda, Cumhurbaşkanı adayının isteğine uygun olarak yayından önce ses ve görüntü alma cihazı ile tespit edileceği,

Konuşmanın kim tarafından yapıldığına dair görevli Kurul Üyesiyle radyo ve televizyon idaresinde görevli en az iki personel tarafından tutanak düzenleneceği, konuşmaları tespit eden bant ve sair tespit araçlarının Yüksek Seçim Kurulu tarafından saklanacağı,

Konuşma veya görüntüler dava konusu yapıldığı ve istenildiği takdirde kayıtların merciiine verileceği,

Suç teşkil eden konuşmaları yapanlar hakkında kanunen belli olan cezaların bir mislinden iki misline kadar artırılarak hükmolünacağı,

öngörülmüştür.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/644

298 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesine göre radyo ve televizyonda propaganda için ba vuran Cumhuriyet adaylarının yayın zaman ve sıraları, adayların birer temsilcisi ile TRT temsilcilerinin önünde Yüksek Seçim Kurulunca ad çekme suretiyle saptanacaktır.

Seçim Takvimine göre, seçime katılan Cumhuriyet adaylarından radyo ve televizyonda propaganda yapmak isteyenlerin bu hususu en geç 26 Nisan 2023 Çaramba günü saat 17.00'ye kadar Yüksek Seçim Kuruluna bildirmeleri ve ad çekme ileminin de 27 Nisan 2023 Perembe günü saat 15.00'te,

Cumhuriyet adaylarının ikinci oylamaya kalması halinde seçime katılan Cumhuriyet adaylarından radyo ve televizyonda propaganda yapmak isteyenlerin bu hususu en geç 21 Mayıs 2023 Pazar günü saat 17.00'ye kadar Yüksek Seçim Kuruluna bildirmeleri ve ad çekme ileminin 22 Mayıs 2023 Pazartesi günü saat 15.00'te,

yapılmasına karar verilmesi gerekmektedir.

S O N U Ç :

Açıklanan nedenlerle;

1- 14 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak Cumhuriyet seçiminde adayların radyo ve televizyonda yapacakları konuşma ve görüntülü propagandaların 7 Mayıs 2023 Pazar günü ile 13 Mayıs 2023 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar,

Cumhuriyet adaylarının ikinci oylamaya kalması halinde 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılacak olan Cumhuriyet Seçiminde de, adayların radyo ve televizyonda yapacakları konuşma ve görüntülü propagandaların 24 Mayıs 2023 Çaramba günü ile 27 Mayıs 2023 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar,

yapılmasına,

2- Radyo ve televizyonda konuşma hakkını kullanabilecek Cumhuriyet adaylarının pusuladaki sıralamaya göre; Recep Tayyip ERDOĞAN, Muharrem NCE, Kemal KILIÇDAROĞLU ve Sinan OĞAN oldu unca,

3- Cumhuriyet adaylarının radyo ve televizyonda konuşma ya da görüntülü propaganda yapma isteklerini en geç 26 Nisan 2023 Çaramba günü saat 17.00'ye kadar,

Cumhuriyet adaylarının ikinci oylamaya kalması halinde seçime katılan Cumhuriyet adaylarından radyo ve televizyonda propaganda yapmak isteyenlerin bu hususu en geç 21 Mayıs 2023 Pazar günü saat 17.00'ye kadar,

Yüksek Seçim Kuruluna bildirmelerine,

4- Radyo ve televizyonda konuşma yapmak için ba vuran Cumhuriyet adaylarının yayın zaman ve sıralarının 27 Nisan 2023 Perembe günü saat 15.00'te,

Cumhuriyet adaylarının ikinci oylamaya kalması halinde radyo ve televizyonda konuşma yapmak için ba vuran Cumhuriyet adaylarının yayın zaman ve sıralarının 22 Mayıs 2023 Pazartesi günü saat 15.00'te,

Yüksek Seçim Kurulunda ad çekme ile belirlenmesine,

5- Propaganda konuşma ve görüntülerinde suç teşkil eden bir husus bulundu u takdirde Yüksek Seçim Kurulunca bunların yayınına izin verilmeyecektir, 298 sayılı Kanun'un 55'inci madde uyarınca Kurulunca görevlendirilecek üyeler ve TRT'de görevli personel tarafından radyo ve televizyon konuşmalarının tespit edilmesine ve Yüksek Seçim Kurulu adına bu görevi yürütecek üyelerin uyarılarına uyulması gerektiğ ine,

6- Radyo ve televizyonda yapılacak propaganda konuşmaları ve görüntülü propaganda ile ilgili uygulamaya ilişkin ilkelerin, Cumhuriyet adaylarının istekleri ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun olanakları göz önünde tutulmak üzere ad çekmeden sonra belirlenmesine,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/644

7- 14 Mayıs 2023 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Cumhurbaşkanlığı adaylarının konularına ilişkin olarak hazırlanan tasarıların tasarıya dönüştürülmesi hakkında, bu alanlara kaydırma yapılmak suretiyle diğer adayların ikame edilmesi gerektiğine,

8- Karar örneğinin Cumhurbaşkanlığı adayları ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığına, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne gönderilmesine ve Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

19.04.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan
Ahmet YENER

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Orhan USTA

Üye
Battal ÖZÜT

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
Smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR